

Høringssvar fra DGI Nordsjælland

vedrørende Nationalparkplan 2027–2032 for Nationalpark Kongernes Nordsjælland

1. Indledning – et nyt kapitel for nationalparken

DGI Nordsjælland takker for muligheden for at bidrage til arbejdet med den kommende nationalparkplan 2027–2032. Med udløbet af den nuværende planperiode i 2026 står Nationalpark Kongernes Nordsjælland ved indgangen til et nyt kapitel, hvor erfaringer, relationer og fysiske investeringer fra de første år kan omsættes til en mere sammenhængende, tydelig og langsigtet udviklingsretning.

Vi anerkender det betydelige arbejde, der siden 2020 er lagt i at etablere nationalparken som en fælles ramme for natur, kulturarv, friluftsliv og formidling – herunder udviklingen af fysiske indgange, tematiske ruter, forbedret tilgængelighed samt stærke samarbejder med kommuner, foreninger, lodsejere og frivillige.

Samtidig ser vi et stort potentiale i, at næste planperiode i endnu højere grad anvender **bevægelse, friluftsliv og foreningsfællesskaber som strategiske løftestænger** for både naturbeskyttelse, trivsel og lokalt engagement.

Som landsdelsforening i DGI repræsenterer DGI Nordsjælland et bredt udsnit af idrætsforeninger, frivillige og bevægelsesfællesskaber i regionen. Med dette høringssvar ønsker vi at bidrage konstruktivt med idéer og anbefalinger til, hvordan nationalparkens næste kapitel kan styrke samspillet mellem natur og mennesker – i tæt samarbejde med kommuner og civilsamfund.

2. DGI Nordsjællands perspektiv på friluftsliv, bevægelse og fællesskab

For DGI er friluftsliv og bevægelse i naturen tæt forbundet med fællesskab, sundhed, deltagelse og frivillighed. Naturen udgør en særlig arena, hvor både organiserede og selvorganiserede aktiviteter kan udfolde sig, og hvor nye fællesskaber kan opstå på tværs af alder, baggrund og forudsætninger.

Vi vil gerne være med til at gøre det lettere at være fysisk aktiv i naturen og at udvikle både eksisterende og nye foreningsfællesskaber i samspil med nationalparken, kommuner, frivillige og selvorganiserede miljøer. Naturen har her en særlig værdi som et åbent og inkluderende rum, der understøtter bevægelse, mental trivsel og social sammenhængskraft for alle, uanset baggrund og forudsætninger, og som samtidig forpligter til hensynsfuld anvendelse og fælles ansvar for naturens sårbarhed.

DGI's generelle formål og strategiske prioriteringer peger bl.a. på behovet for:

- stærke samarbejder med kommunerne om foreningslivets rammevilkår
- flere broer mellem foreningsliv og kommunale indsatser

- nye veje til at engagere børn, unge og unge frivillige
- vedvarende fokus på trivsel, motivation og deltagelse
- mere struktureret foreningsudvikling
- udvikling af fremtidens foreninger og hybride fællesskaber

Disse prioriteringer harmonerer i høj grad med nationalparkens ambitioner og rummer et betydeligt potentiale, hvis de tænkes aktivt og strategisk ind i nationalparkplanen 2027–2032.

3. Nationalparkens synlighed

DGI Nordsjælland ser fortsat et stort potentiale i at styrke nationalparkens synlighed som en integreret del af hverdagslivet i Nordsjælland. Nationalparken opleves fortsat af mange som et sted, man tager til, snarere end et fælles landskab, man er en del af.

Vi anbefaler, at den kommende planperiode arbejder målrettet med:

- **Samarbejder med idrætsforeninger og frivillige fællesskaber** om aktiviteter, events og formidling, så nationalparken får en tydelig tilstedeværelse i borgernes og foreningernes hverdag.
- **Nationalparken som brobygger og empowerment-um**, hvor nye samarbejder med kommuner, DGI, patientforeninger og civilsamfundsaktører bringer udsatte og sårbare målgrupper tættere på fællesskab, bevægelse og livskvalitet.
- **Et styrket fokus på børn og unge**, hvor nationalparken opleves som et relevant, trygt og inspirerende rum for læring, bevægelse og fællesskab.

Synlighed bør forstås bredt: som fysisk tilstedeværelse i landskabet, som organisatorisk samarbejde med lokale aktører – og som en inviterende fortælling, der understøtter aktiv deltagelse frem for passivt besøg.

4. Nationalparkens sammenhæng

En af nationalparkens største styrker er sammenhængen mellem landskab, kulturhistorie og rekreative muligheder. DGI Nordsjælland ser et betydeligt potentiale i, at næste planperiode i endnu højere grad anvender bevægelse og friluftsliv som samlende greb.

Dette kan bl.a. ske gennem:

- **Sammenhængende rutenetværk** for gang, løb, cykling, ridning samt vandbaserede aktiviteter, der går på tværs af kommunegrænser og forbinder by, land og natur.
- **Foreningsnære støttepunkter i naturen**, fx stationsnære friluftspavilloner, trailcentre og fælles mødesteder, der fungerer som åbne service- og samlingspunkter for både foreninger og selvorganiserede brugere.
- **Tematiske aktiviteter og events**, hvor outdooridræt og friluftsliv kobles med fortællinger om natur, kulturarv og landskabets udvikling – fra større signaturbegivenheder som gangeventet ”I majestædens fodspor” til mikroevents som fx popup-yoga i sommerskovbunden eller fælles badedag ved Store Gribsø.

- **Kommunernes fælles tredje**, gennem projekter, events og netværk bindes nationalparkens geografisk adskilte områder sammen på tværs af kommuner.

Sammenhæng handler ikke alene om fysiske forbindelser, men også om at skabe en fælles forståelse af nationalparken som én helhed, hvor mange interesser og aktivitetsformer kan sameksistere.

5. Nationalparkens stemmer

Friluftslivet i Nationalpark Kongernes Nordsjælland rummer mange stemmer – fra organiserede idrætsforeninger og frivillige fællesskaber til stille friluftsliv, naturinteresserede borgere og lodsejere – og ikke mindst naturens stemmer. DGI Nordsjælland vurderer, at nationalparken har en særlig rolle som facilitator for dialog og samskabelse mellem disse interesser.

Vi anbefaler, at nationalparkplanen tydeligt prioriterer:

- **Tidlig og systematisk inddragelse af foreninger og brugere** ved større ændringer i nationalparken og i de tilknyttede naturnationalparker.
- **Nationalparken som neutral mødeplads**, hvor kommuner, myndigheder, foreninger og frivillige kan drøfte løsninger, der balancerer beskyttelse og benyttelse.
- **Naturens stemmer**, hvor foreningslivet bidrager til at omsætte naturdannelse, viden og hensyn til konkret adfærd, ansvarlig brug og fælles ejerskab i nationalparken.

DGI Nordsjælland har stor erfaring med at facilitere dialog mellem foreningsliv og kommuner samt med at udvikle og afvikle større fællesskabsbaserede events. Vi ser et oplagt potentiale i at bringe disse kompetencer i spil i nationalparkens videre udvikling.

6. Strategiske udviklingsspor – DGI's bidrag til nationalparkens næste kapitel

Med afsæt i DGI's strategiske arbejde med udeliv peger vi særligt på følgende udviklingsspor i den kommende planperiode:

- Nationalparken som ramme for **tværkommunalt samarbejde om foreningsliv**, hvor bevægelse i naturen indgår aktivt i indsatser for sundhed, trivsel og fællesskab.
- **Brobygning til idrætsforeningerne**, herunder målrettede forløb for børn og unge i områder med lav foreningsdeltagelse, i samspil med kommunale fritidspas-ordninger.
- **Unge aktive og unge frivillige**, hvor nationalparken fungerer som lærings- og praksisrum for unge instruktører, ledere og aktivitetsværter – herunder med potentiale i programmer som Junior Rangers.
- **Inkluderende friluftsliv**, hvor adgang og deltagelse for socialt udsatte borgere, mennesker med handicap, ældre samt rehabiliteringsforløb fortsat prioriteres.
- **Regenerativt friluftsliv**, hvor brugere og foreninger inviteres til aktivt at give noget tilbage til naturen gennem naturpleje, formidling og ansvarlig brug.
- **Nye foreningsformer og hybride fællesskaber**, der forbinder organiseret foreningsliv med selvorganiserede og mere uformelle aktiviteter i naturen.

Disse spor kan styrke nationalparkens rolle som både udviklingsplatform og fælles mødested for natur og mennesker.

7. Afslutning

DGI Nordsjælland ser Nationalpark Kongernes Nordsjælland som en central aktør i udviklingen af et sundt, tilgængeligt og bæredygtigt friluftsliv i regionen. Den kommende nationalparkplan 2027–2032 rummer en væsentlig mulighed for at styrke sammenhængen mellem natur, bevægelse, fællesskab og lokalt ejerskab.

Vi stiller os gerne til rådighed for videre dialog og samskabelse om konkrete initiativer og projekter i den kommende planperiode og ser frem til fortsat aktivt at bidrage til nationalparkens næste kapitel.

Med venlig hilsen,

Jens Overgaard

Direktør

DGI Nordsjælland

Frederiksværksgade 16 | 3400 Hillerød

Telefon 25 35 37 47 | jens.overgaard@dgi.dk | www.dgi.dk/nordsjaelland | www.facebook.dk/dginsj